...cae cylie...
...licaconi novus
Principes tangen.
et 2 Quest Mathe
matice. 1ma de
Consultonibq 1503
et 1504. Altera
de Cometa Anni
15[illegible]1. Recita per
M. Stanislau de
Bzeiwon[illegible]ka.

187.

Jesus

Iste libellus est dedicatus dño deo eius matri sancteq(ue) ac S. [illegible] el. et el. [illegible] R. p. R. p. l. [illegible]

N. Inv. 187

1 Tractatulus ex politicorum novos principes tanges

Tres materie sunt hic

2 Questiones due de [illegible] circulatura 1403 et 1406

Prima [illegible] Cracoviensis 1400 tota [illegible] secunda disputata

2a fuit Carthusiensis

3 questio de Cometa que fuit anno 1400

[illegible] de [illegible] [illegible] oro [illegible] non ornare [illegible] [illegible] ponere parare et [illegible] solum [illegible] bonum [illegible]

Tetragramaton

In Nomine totius trinitatis
sanctissime que inneffabilissime
patris filij et spusssancti amen

Sancta anna cum filia maria
castissima et nepote iesu christo
dulcissimo metteztia succurre

Eiusdem M. Stanislai prognosticon futurorum ut et celebra dies

Venient dies quod in furias traxi
[illegible] quinquennis in annos
[illegible] cum parthis [illegible] sequetur
[illegible] in [illegible] ingruet [illegible]
[illegible] nec pullus nec ansor
Nec et [illegible] studebit
[illegible] semper [illegible]
Ad plagam [illegible] ad damnationis mortem
Regnabit [illegible] ad [illegible] annos
[illegible] dogmata
[illegible] honos regni habere nolens [illegible]
Terra in instanti habebit [illegible] non [illegible]
aut bello [illegible] pars quam habuit [illegible]
Demo Augustum [illegible] et digna [illegible]
[illegible] a [illegible] quos [illegible]
Non fit nobilis [illegible] ab altero [illegible]
[illegible] qui ipsi in orbe habent
[illegible] di gloriam [illegible]

Tandem [illegible]

Ad [illegible] Dambrowka [illegible]
[illegible] anno 1531 [illegible]

Cum [illegible] o [illegible]
qui [illegible] ob [illegible] a [illegible]
[illegible] Regni [illegible]
[illegible] Cum [illegible]
[illegible] suppli-
[illegible]

Digna [illegible] ut [illegible] memoria illius

Omnes Sancti dei et electi toti
cristiane succurite genti

Ignem libra ventum messuā
cesterunum diem remota
desista si velis esse

Solem in novam lunā quartam
circuli partē deo dato grātē

Gnotosolitos

Qui paciens est, multa gubernatur
sapiencia, et qui acquiescit increpa-
tionibus possessor est cordis
proverbiorum xiiii et xv.

Felicitas est premium virtutis
Talis nam doctrina viri per
patienciam noscitur et gloria eius iniqua
pretergredi ut proverbiorum xix.

Romani Totus ... sperabant
... pax sua tu ...
... tu ... ut lingua ...
... ut in isto ...

generatio
opprizio
carnalitas

decepio
deletto
dolo

a · c · i · d · Tripla ·

avaritia
adulatio
amaritia

invidia
inmedina
verecunda

e · sibi sunt sorande

elemosina
equitas
...

... ut alii dicunt

... antiquo dominorum
... dominorum ...
commodum

... ut alii ...

pax est finis belli non bellamus ut bellemus sed ut pacem habeamus
1º poli 4 capitulo

Qui non bellant pacem habentes subiectionis contrahunt ut ferrum et prebent aristoteles septimo politicorum et sic legislator debet facere quod bellum durit dato quod aliquis amittit gloriam quam perdit quam utilitas et deterior fit quam melius

in assia sunt homines astuti et callidi tamen laborantes in bello sed non animosi

Aristoteles dicit 1º poli 4 — in europa sunt homines multum animosi nimis deficientes sive astucia et tamen et miteres in bello

in grecia sunt et animosi et rationatores ut fuit alexander magnus quo homines ibi de omnibus superare videbantur

p(rim)a tangit litteram

Prima
tres
[illegible]
[illegible]

2a similitudinem a qua
procedit etc

3a statum principii

Tres sunt lumina
[illegible] [illegible]
[illegible]

p(rim)a facultate cognoscit
quod sit bonum celebrat

2a
fide

2a facultate familiariter
quod bonus sit [illegible]

3a facultas posse bonum
vel non

3a
radio

1a prepos(iti)o scilicet [illegible] [illegible] [illegible]

2a prepos(iti)o [illegible]

3a prepos(iti)o [illegible] [illegible]

In nomine domini amen. Iesu Cryste
regum qui es rector et inspector mi-
serere peccatoribus tuis. Cuius Genitrix
pijssimas auriculas fac inclinatas tu-
nati dulcissimi ad exiles preces tuorum
Omnes sancti succurrite cristiane genti.

Huius materie processum in tres enunci-
ationes habebo in prima de statu princi-
pum et editori in secunda de facultate
in tertia de preceptori eiusdem.

Prima Enunciatio omnium domina
et rector universi sit michi felix principium
faciat hunc diem faustum in quo fortuna-
tum officij mei faciam exordium. Angebar
a tenerrimis annis quibus ratio adesse cepit
et cum auditum commovebam auriculas
libros aristotilis illustre phor phi poli-
ticorum ethicorum tum et alios antique
legis nove iure qualiter aliquid enoda-
rem de his benivolentia occupando. ex his
que quae hauriendo ex dulcissimo fonte
huius sancti ac inclyti gymnasii studii
que inter omnia in orbe terrarum electi.
e. s. A. urbis Cracoviensis Rmi obligt

Si alia non essent terrere et terror
omnium dominum et rectorem pro e. s. ang
michi domine g. eundem implorare fun:
damenta rerum anime Semota timor natus tam
educatque amenissimis floribus scientie veniam
excellentissimam ac suavissimam expertem patrum
finalis amore adiuvate eo qui me et omnia
gubernat et regit assequutus · Quamque verbo
: et verba mei scripta scribenda propter emu:
lorum oblatrationum qui carnibus non saciari
nequeant et ut Catho ait in fama denigrare
ac atramentare quolibet tempore nituntur et
Boecius nemo ex omni parte beatus et nullus
felix quin non habeat defectus non moritur
Ambrosius habetur Quare veniam non inferius
ubi ad do: sa: et ang: supplico nam cuiusdam gra sit

Secundus articulus :-

Principes terre a principibus celi dicuntur
Nam ut Bonaventura narrat tres hierar:
chias esse Epifania per omnipotentem pri:
mam eadem dicitur assistentie Maiestati divine
que Seraphin primum chorum Ardentem in
divino amore tenet Secundum Cherubim qui plenus
Sapientie Tertium Thronos qui pleni iu:
dicio recto et iustitia 2a ierarchia
Ypezfania et de resistentie potestatum gratie

que dominationes primum chorum spiritibus
esse imperantem tenet Secundum virtutes que
resuscitare mortuos et facere miracula
habent Tercium potestates qui spiritus adversos
ligant 3a ierarchia epifania quae
principes primum chorum regibus principibus
dominantem et eos custodientem habet Secundum
Archangelos qui magistri magistribus presunt
de quo Gabriel fuit ad gloriosam virginem missus
pro re publica Tercium angelos qui custo:
diunt singulariter homines et dicitur hec
ierarchia nature humane ministrans Unde ho
hierotosmus idest angelorum more nuncupatur.
Mundus autem duplices speras tenet incorruptibiles
Suprema decima que movetur ab oriente
in occidente in viginti quatuor horis per diem
naturalem cui omnes inferiores obediunt
nona in qua mirabiles ymagines ut dicit
hermes que movetur ut aqui senerunt in
quadraginta novem millibus annorum ab occide:
te in oriens Octava in qua stelle fixe
que nocte apparent et movetur a meridie
in septemtrionem in septem millibus annorum
et per hanc et eius motum multe variaciones
in mundo Septima Saturni qui triginta
annis movetur a quo plato invidia esse
dicebat et iste ductor secte Iudaice Sexta
Iovis qui duodecim annis movetur a quo
plato opinione dicebat et est planeta benignus

Quinta Martis qui duobus annis movetur a quo irasibilitatem plato dicebat et est spera bellorum Quarta Solis qui in trecentis ~~[illegible]~~ sexaginta quinque diebus et sex horis movetur et est spera Principum a quo dicebatur ymaginatio more platonis 3a Veneris qui in trecentis quadraginta diebus a quo concupiscentia secundum platonem pulcritudinis est spera 3a Mercurii qui trecentis triginta novem diebus a quo dicebatur estimatio Ultima lune que movetur in quatuor ebdomadis Corruptibiles Spere prima post lunam ignis secunda aer in quo suprema in regione Cometes, dali, eges, cosmata, phirie, in media regione pluvia, grando, nix, tonitru, fulgura et ista est frigidissima In infima ros pruina et ista attingit ubi reflexi radii solares a terra tonaliter cessant Tercia aqua que multiplex est in sapore ita quod asperos dulcis simi sapore et hoc in asia Arabes dulce armonie et alie salse ut in Wieliczka in Europa in Regno polonie terra Cracoviensi Aer les de aquis et de hiis rebus que generantur et corrumpuntur in quibus locis quod solum in quatuor fit generatio: scilicet suprema region aer, media, infima et ventre terre. [illegible] libris Metheororum determinat et Commentatores eius super eundem scribentes librum eundem ut Albertus Magnus

Quarta et vltima terra. Cum pres
tres distincte ut in primo metheororum aristoteles
Tamen in Cosmographia clarius de his
habetur Nam Affrica quatuor habet tabu-
las. Asia duodecim tabulas **Europa**
in qua nos habitamus decem tabulas
Cracovia alias Cracovia in octava videtur
michi tabula In ventre aut terre me-
talla. p auro sol argento luna Stano Veg/
plumbo Saturnus ferro Iupiter et calibe/ cupro
Mars. electro Mercurius et ista fussibilia
dicunt fossibilia aut lapides preciosi In
Centro aut terre **Infernus**
vbi quatuor Camere prima limbus
et ibi sancti **patres** fuerunt Secunda **purga-
torium** vbi adhuc spes salutis Tercia
puerorum non baptisatorum qui
sunt se indignos videre faciem gloriosam
domini quamquam tormenta non paciuntur
alia Quarta vltima **Carcer
ionis perpetuus vbi demones
et omnes danati post diem iudicij
erunt** Recordatur Albertus Magnus quendam
ysaac iudeum in decoctione anime et angelos
in decelo ut aliquibus placet tetigit
Tercius articulus Rector
sive princeps omnium sit vnitas motorum
omnium ita ille omnis rerum visibilium invi-
sibilium Tria regna habere mandauit ei
Celeste in quo summum gaudium vbi corporei angeli

ut homines et incorporei per lapsum spiritus confir-
mati sibi in inferno de tercio regno terrestri
corporei et incorporei in malo firmati augustinus
dicere allegatur puto tot species corporales in
inferno esse quot angeli in celo manserunt et
ergo sunt in inferno tot amarum esse in celo
factore ergo principe hic in mundo illi chori
et celi et inferni replentur. Et hic de diversis
nacionibus et principibus qui ordinati quorum cor
in manu illius et tempore regnum eorum ca-
pestes tunc fames. Et vindicaciones aut vindicas:
nos ut 2o libro metheororum Aristoteles determinat sic
pereunt homines Princeps aut
simili locum immortalis dei tenet ergo emi-
nencior omnibus dignior melior sanctior et
talis esse nunc regnum et populus ut in antiqua
lege dabo regem secundum cor vestrum cui benedixerit
benedicta erit. Aristoteles septimo politicorum
Magni i. principes oportet esse
si volunt dici et famari boni quod sint tali-
ter i. animosi et spiritu et in eis
dicit esse audacia i. perfecte virtutes et in eis
dicit esse virilis bonitas tunc et heroice i.
optimi et hoc est intellectivi et animosi ut
in Grecia Alexander fuit amativus gelare
anima enim est quod immobile homines et
ergo de magnis sic loquitur quod dominans
est quod optimum plurimorum et pulcerimorum
actionum multarum dominare potentes non autem par-
vere proximo neque patri nec amore nullum
reputare nec curare. [illegible] sed

rum optimum eligibilissimum bonum aut agere optimum.
Senantom de virtutibus teste Deo nob
aliquis habet tum et de felicitate qui
et per vitam nunquam sine virtutibus deo-
plare et habere felicitatem Virtutes
aut sunt magis principales. Iusticia. Fortitudo.
Temperancia. prudencia. ita
quia bono necessarie ut Aristoteles primo libro
politicorum declarat. Cor enim quibus non de
alio poterit nosci nisi de principatu nam
in eius intuentur quasi in speculum

Secunda Enunciacio

Solis facultas et bonitas sibi planete
et stellis lumen dare reges principes iste
pla regit et talis persone fuit ut sol
et ipse communitas facit duros nubes que gratu-
antur illi bonitate sua ita quod numquam est sine
nube hoc est nubibus vel vaporibus eo
convenit Solis tamen bonitate sua quasi
ordinat eos volens bonificare ut augmentacionem
fieri in locis stabilibus ita principes ac si soli
videntur facere nitinas sua bonitate in-
veniunt duros benevolos successu tempore
sit sol cum admittentur dei ordinacionem esse
eiusdem nature Exemplo quod delirijs. Exa-
pules iniusticie pro commodum
inquirendo inspiceret et non pro bono com-
muni aret nec honorem eiusdem ut premi-
serat dominus Manum scribere Mane techel
phares hoc est appensum muatom dimisso

iam regum vt in danyele legitur Nec
Cirtonerinus iam predicat regum vt Aristoteles
Socratem allegat quinto politicorum quod licet
spiritura id est complicitas solidi inter diagma
id est inscripcio eius completur tamen reliquam non
necessitatem sed fortiter inclinat ut dicit
ptolomeus in quadriptito Solum dominus amare
et timere initium enim sapiencie timor domini et
Stulti sapienciam et doctrinam despiciunt ut
in proverbiis primo Salomon Duo autem
sunt per que dicitur felix et beata policia vt
Aristoteles septimo politicorum testatur primum
intencionem habere actionum rectam et
finem ponere in recta ratione et ista non
possunt esse sine animositate et Ra-
cione Secundum invenire actiones ferentes
ad finem actionum rectarum et hec consilia
sunt necessaria Duos domini habebit si
bonos si dominus vere timet id est presencia
attendere preterita memoria habere futura
prospicere Ubi multa consilia multa salus
si non sit timore amore dolo invidia
temeritate consilians loquitur Aristoteles impri-
mit ibidem in politicorum Si vult aliquis
felix esse oportet primus successive tempore con-
farere aliquid per quandam fortunam

aut naturam quae felix et dicit quod deterius
solet accidere quam sequens melius ergo
numquam non debet propter disfortunium
in mala fortuna aliquid successit quia
quem dominus diligit corrigit vulgus ait
ut Job. bonum ergo quod est bonos efficere et
incedit in vita conservando et meliori fini apta-
do

Secunda articulus

Sol meliores planetas habet in quadratura
et supremus cum aliis stellis et planetas principales
respiciuntur ex eis. Similiter princeps debet
ad se bonos trahere. Studiosos. Senes.
ponderosos. Aristoteles septimo politicorum
cuius sit vir studiosus respondet noster
per tria. primo quod sit naturae habilis secundo quod
consuetudinem habeat virtutis ut iustitiae for-
titudinis temperantiae quae temperantia abstinentia
circa cibos sobrietas circa potus castitas
circa venerea pudicitia circa turpes gestus
3o ~~contemplativa fine~~ rationis habere debet
contemplativa propter veritatem quaerit. Similiter rectores
prudentia omnia ad meliorem finem ordinare
alii operari sciunt alii agere ut qui bellant
et ista ratione tertia electores habent non bella
tantum ut bellent sed ut pacem habeamus pax
est finis belli Aristoteles septimo politicorum. Senes
dicit habiles sunt regendi et venerandi vel tur-
bandi quia verecundantur statim et erube-
scunt minimum. Unde in antiqua lege sapientes
dicto venerabiles senectus non diuturna non

vito annorum Tam aut senes honoris tales
et etas senectutis vita immaculata et ex-
gmatim honore propter refutacionem istorum
domus Corrigit Roboam quod cum recessit
de regno et non fuit rex ut in Regum Iuve-
nes Roboam insequutus perdidit Regnum
Aristoteles quinto politicorum dicit quod tales senes
venerabiles et cum eis principes gu-
sari debent iam non vito annorum sed maturi-
tate et constancia Penderosi aut gu-
nadi Campiductores qui equestre ar-
matum mundum nanticum sertum diligentes
sunt gerere pro bello Gemnotomi .i.
genolonia nobiles divinosi et pedonotomi
.i. senibus et hominibus Zeconimores .i.
ptaconsules qui curat Cultiva nautica
forensem agrenaria Sacerdotes
qui non debent esse banausi .i. agrenarii
vel agricatores neque agricole neque de-
magogi .i. adulatores Aristoteles septimo
politicorum decet honorare deos et recipe-
rulterum eis et sanctificatores qui eis ab-
dicati et coronis et sacerdotum non conceptum
sit et ipsi tercia septimatis ordinis habentes
per pace orantes Zeni deus felix et beatus
propter nullum exterinsecorum bonorum sed propter seipsum
et propter ea quod qualis quidem est natura
Ergo Aristoteles idem pulcritudine loquitur de deo paga-
norum

Tercius articulus Sed nunc patet
secundum Aristotelem in libro ethicorum et tran-
quillitatem facit tempus amicum unum horridi
Sicut princeps tyrannus amen tyranno opponitur
Monarchie. de tyranno quinto politicorum
potest concludere primo multi adulatores
apud eum. Sapientes destruit, non admittit
congregaciones. sodalitates. scolas. disciplinas
scolas collocuciones et omnia per que duo
ista veniunt. sapientia et persuasio. Tur-
bat amicos cum amicis. depauperat subditos.
servos remissos tenet. populum cum insignibus
divites cum servis. iniuste accipit. vecti-
galia multa per eius terram non credit
amicis. multi exploratores apud eum
nullo gaudet virili viro aufert liber-
tates maiores opprimit et perimit. preclaros
populi palam ad se facit esse contra [illegible]
proprium commodum accipit non commune bonum mi-
te reactiones que per bono sunt honores
parum curat boni generis sed solus vult
apparere dux secundum quod dicit philosophus
et optime sed male facit destruit fa-
mam et opera bonorum in peius interpreta-
tur. Non imparem cum melioribus vel ipsi [illegible] multum
laborat quasi devote honorans quod
bonos ut putentur nunquam honorari
magis ab aliis interdum tempora variat
in concedendo et simulat se de
cura civitatum a prestigiosis in magistratus
creat

Caligaciari aut. i. ventosus sic rei
voluntarie subiciuntur supposita et cum
ipse voluerit dominium esse potuit. Ju-
ra. Regni custodit. iusticia. de
qua puerbio(rum) xiiii iusticia elevat
gentem. peccatum. facit miseros
populos et pro xxi facere vere bone facere
iusticia magis accepta apud deum quam
immolare hostias ibidem iusticia firmatur
solium et sapientie viii si quis iusticiam
diligit labores eius magnas habent
virtutes quia paganus aretes in persis quam
lex minimum recognit datus est et dicit
in po politico(rum) quod optimum inter omnia
alia a iusticia separatus pessimum omnibus
serenissima cum iusticia habens arma
et sic princeps ipse hoc custodit cavere
solet esse temperatus non cupidus valde
proverbiorum xxviii dux qui odit avariciam
longi fient dies eius. Sobrius ad
cultus dei se cum habet ut dicit doi-
rala et bene ita servi putant denuo
sibi amicum et cum muare et si venela
ad aqua. inspirit gratia bona non
ostendit se bonis regimine nec familiaris
nec fidelis. monuit civitatis. sapientes

honorat assignat defendit dilatat regnum
auget sed non presumptuosa quam honore rei-
publice melius curat / a subiectis terri-
genis custoditur servi non sunt remi-
si quam magno honore sibi non melius curat
lectus terra incessans temporis secundo-concurri-
dimes bonas fac narrare illius regni
antiquas secreta non revelat humi-
lis se offert ad parvos magistre mag-
istre matura. non offendit suos. non pre-
cipitat in facto non ipso capiti insistit
in oibus nulli derogat. ira discit di-
simulat domat discordias reconciliat
et omne malum in melius interpretatur
Quamobrem Tirannus et Rex discre-
pant nam rex intendit bonum generale Ti-
rannus proprium Secundo rex respicit honorabile
Tirannus delectabile Tercio Rex terra
Volentem Tirannus terra premat Quarto
Rex a subiectis volt custodi Tirannus
ab extraneis quia odio eum habent
Si autem Rex volt amari Sit. iustus
liberalis magnanimus / Deinde vnus non
teneat multa officia nam negligens sit
et si dederit aliquis magna de parvo quam dedit
per parum non semel in eum violenta
incedendo rector enim qui volt regnum

pertinare debet studere quod non sit violentum Seneca violenta imperia non diu durant sicut et alie considerationes propter brevitatem ad nunc postpono &

Tercia enunciacio

penes solem est intelligentia nobilissima que motor dicitur Namen motor dicitur Azelos stella octavo primorum ad orientem sicut princeps nobilissima intelligentia habet pro custode sicut dicitur de principato que si voluntatem instrumentum internum dei revelat et quod in manu dei cor regis et ipse si trepidat vel formidat in se nocere poterit aliquam periculum in regno vel quo peccato ita dominus permittit puniri illud ut tempore david et aliorum regum fecerunt et ipse solus cum orabit malum removebat unde ipse intelligentia ad meliora eum inclinat eius. Demum Sol habet naturam per quam natura agit Similiter princeps per **Racione** **et amositatem**

et racio illi precipit bona et non mala ut in ipso regimen suo quod comparatur ad

optima Sinderesis autem que est scintilla
ad quam homines minima quantitate sed
preciosissima ut aristoteles decimo ethicorum
et albertus magnus in drargine autem
capitulo septimo primi tractatus et habet
habet tria officia. testificari. corri-
gere. ligare homines de omnibus factis
que et per mortem si damnatur homo
hoc fit et ipsa. damnat. sentenciat
cruciat excipit ergo virtutem
ascendam. Virtus autem est ex electione
electio ex consilio. consilium a voluntate
Si aliquis non insequitur racionem vocatur
bestialis et ideo bestialis est venuco ille:
suos peior bestia ut idem per racionat
in libro ethicorum Si insequitur precipit
si ne crapula voluptates esset semper
nam fomes viciorum Crapula et orig...
vel venena voluptatis in magis impletur
tanto magis inexplebilis que
per parvum malum occasionem dat veniet
in magnum virtuoso autem et bono que
racionem imitatur sufficit ad id quod habet
Virtutes autem recitatas ad impositam habeo
iuvante domino deo meo

Secundus articulus

Omnes effectus in inferioribus sunt secundum quod Sol-
mandato dni Reversi admittit sibi in Regno
suo percepit et ea que fuit eius mandato
ut in bello ponere spem in domino quam
habere cum timore dei de quo prouerbiorum
xiiii Timor domini fons vite ut declinet
a ruina mortis et ibidem xv. per timorem dni
declinat omnis a malo et gloriam precedit
humilitas utrumque vitat. Timor dni dis-
ciplina sapientie et xxviii Beatus homo
qui semper est pauidus. Item Cesanatus Cathia-
to sine rege error est ut sapiens in aliorum
lege. Iuste Sacerdotes et sacras edes
venerari. Caritatem ministrare sine iusti-
tia non permittendo parvas transgressiones
de exordio maioris ut ait Aristoteles parvus
error in principio maximus in fine et
metrista Principiis obsta sero medicina
paratur. Aristoteles in quinto politicorum Par-
vo si non reputatur in principio sine oportet
magnum reputari in fine et sic incutere
timorem sta oportet leges aliquas ponere
incedendo ad bellum quilibet rogatur

Eligere ante ad bellum

in antiqua lege ferebat clamque non pigros

Tamen arestoteles dicit quod valent ad bel-
lum homines septentrionales ut poloni et
quod animosi sunt licet non intellectiui Alij
qui sunt cerete ceznik hij bene fam
quarti vigilanciam diligentes quinti
Auariciam carnis habentes Sexti non
delicati Septimi in assiduo motu exi-
stentes octaui equitatores nonj cursores
decimi reperti maioris consuendi et audiendi
vndecimi omnes fabri et aurifabri
ut venda quod aurifaber viuerat in Regno
polonie duodecimi omnes ferrum labo-
rantes vel qui circa ferrum occupati sunt
vel occupantur Tredecimi omnes mo-
tes rudentes plumbum aurum argentum lapides
Sal et quartidecimi omnes car-
pentarij edificia domus pontes turres
Rotas et laborantes quindecimi
omnes carnifices Sedecimi omnes ve-
natores omnium ferarum luporum vrsorum
porcorum dorcarum equorum et decimiseptimi
omnes natare bene scientes decimioctaui
omnes fossores deciminoni omnes gra-
uitez et abstinea laborantes vige-
simi omnes constantis maturitate et
assuefaccionis temporis sue vite in laboribus et non

in oro vita ducentes Vigessimi primi

no timidi et labores no muliebres labora-

tes Lambrem: mechos mulieres: textores Braza-

tores: delicati: mitreatores: pelliferes: piscatores

mercatores in domo sedentes pictores apo-

tecarii. Coloratores pannorum pellium consuto-

res sutores: illuminatores. Sartores cantores

potatores briari veneri non timidi et

bona deliberationem vix habet. deinde omnes

fere ars laborantes orifices. impressores

incisores bitumis laborantes et omnes qui

laborant labores no graves de quibus longum

esset recitare Vigessimi secundi

omnes in Bombarde scientes alchimis

Tertii omnes Sagittatores pugilla-

tores Brazatores in laboribus qui fiunt

grossi omnes fortes per vita quintum Bani

Bauchlantes Vigessimi quarti omnes

qui grossiores miserias de mirabilis assueti

sunt pati no nimis diligentes pulchri-

dine sua nec mollium vestimentorum non tales

timidi sunt scires minimum quo ad grossum

genus utilissimi opera reperti et plures

adhuc addere potuit per genere memorata

que tunc breviter no sunt genere ut patet factores te

vel ut ita dicam omnes prudentes fortes operari iusti etc

Vegetius innuit questionem

V[trum] magis valeant Genenotomi .i. ge-
nologia nobiles aut pedonotomi .i.
rurales ad bellum et respondet in
pedestri certamine magis valent ru-
rales quam nobiles Sed in equestri no-
biles magis eligendi **Quid de-**
beant facere bellantes
hoc sunt cogitent quo cor emulos
destruerent Quamobrem exercitari debent
contra exercitum ut timeant inimici Curzat
.in fdinus exercitos quousque ad exerci-
tium per unum et per ea in puncto ad suos
Salvare scientes faciat salius alii currus
velocius alii teneant pondera librent
quis plus poterit portare quia arma
quod facilius erit eis deferre arma
ad premiendum et alacria cor habebunt
et debent sunt ruminare vel aliqua
pragmatica habere qui sit amor aliorum
erigunt ad fortitudinem et faciunt quod
cor emulorum labitur et suorum erigit-
ur una per strenuum actum multos ho-
nestabit ut David interimendo Golia
Si ad noctem debent esse actubi
sint custodes fosse contra exercitum trigonum
habentes insignia belli splendida

arma vtilissima optimi omnium auctorum quod
essent in valle de qua ventum.

Ut autem timor esset ne fugerent de bello sit

aliqua cautella et ut resistentes in
bello non morerentur sunt aristoteles primo
politicorum narrat de Alexandro in
Macedonia ad quem fuit cancellarius
quod fecerat legem qui nullum occidisset
inimicum in bello unum quelibet cingi
capistro in dedecus ipsius unus morali
melius est pauce bonis esse quam cum multis
malis semper facientibus de principio et
in fine dedecus inevitabile Inter Scitas
lex fuit aristoteles dicit qui non occidit aliquem
in bello non licebat bibere in festo uno
cum notabili [illegible]
consuetudo erat Inter Iberos autem que
sunt gentes bellicosae tot in uno sarone
ei et capita deputata circa sepulcrum suum
quot perimerat inimicorum in vita et alia
statuta et constitutiones aliorum recordatur.

Tercium et ultimo

Atrovulius plane consulit ad vera
salus [illegible] principie dicit

questiones in quibus repentina propter
dato quod foret iam remedium consilia
inferre. Et a senis viri Cathonis. Secundum
tum verum si scholas et viles repe-
riatur non debet obedientiam servilis
vilis aut ignobilis reputari. consiliu-
arius silenciosum debet esse. 2o quod consili-
arius non debet loqui placentia sed
vera 3a quod tarde consiliari debeas
sed facere prompte **Quem aut consi-
liari** debet esse bonus. 2o prudens
3o non debilis in amicitia 4to commo-
sus et maxime qui limites habet custodire
sit reputus fidelis pro custodia corporis
quia bonum non semel commode curans
nec quod qui semel commode curat ne-
gligens esse et damnificans erit vero cum
et quia bonum est pro hoc contra alios no-
:cetur nec cingi debet esse non refurg
propter fraudes. et munerari debet. quod sit forte
potens. amicus suis non timidus. paratus
pro exploratores tenens contemptus
iustus. et orellos quanto politice et
Concitur aut prompto. **Statuta iura-
re** pro hoc sunt iudicia esse sapiens prudens
fere et qui indagetur alias de his **Regim**
aut **destruendo** pro se ... et multos duos
et secundo fit propter **Venter** vel **vicium** fuerit

vel perditionem eorundem vel dederit. Similiter
quietissime habitantes vivunt. Si quis duo proverbia
non essent nisi tunc. Tamen arcus quanto
potest et adhuc istas res contat iniuria tortoris
desperatus [illegible] [illegible] dissolutus
Rex quod domare debet discordias principum
et omnem iniustitiam iustitia rebelles coercendo
et diligat expertos militie nobiles viros
:que doctos in dubiis arduis parabola. Utatur
ut Salomon afferatur gladius et dividatur
puer alter [illegible] [illegible] sapientiam dixerunt
et eum timuerunt propter suos [illegible] illius
provincie et gradatim non in puncto Civitates
ad orientem [illegible] [illegible] et ad occasum
et famosos ibi videntur muros [illegible] per
machinas murorum Et in Civitate debet
esse alimentum [illegible] arcus [illegible] arma etc. habita
primarii [illegible] [illegible] opus [illegible]
et cum [illegible] [illegible] seductores puniens iusta
[illegible] principes et Rex debet esse beatus et
felix [illegible] debet habere primas pulcritudinem
in [illegible] virtutem et sic fortitudinem temperantiam
iustitiam prudentiam quod [illegible] optimus
ita in defensione et per sufficit [illegible]
habet Amen Telos

Anno 1 4 0 1 Stanislaus de Dabrowka
super Homerus [illegible] et
aliis autoribus [illegible]
laude dei et gracia [illegible]
[illegible]

In nomine domini amen

Quoniam significationum individuorum particularium super effectus
inferiores accipiuntur a motibus naturalibus eorum. Cum itaque motus na-
turales stellarum superiorum non excedant tres divisiones ordo et na-
tus eorum ad inferiora equali divisione sumitur. Quarum prima
est planetarum altiorum ut Saturni Iovis et Martis. Altera lumi-
naris maioris. Et tercia planetarum inferiorum cuspidum et circulorum
qui sunt Veneris Mercurii et Luna.

Iste est liber sapientis Albumazar de coniunctionibus magnis quid
scilicet coniunctiones magne planetarum precipue aliorum in hoc mundo
habent pronosticare. Dividitur autem iste liber sapientis Albumazar
in octo tractatus. Primus tractatus ostendit ex coniunctione planetarum
superiorum sumitur tempora in quibus apparent hi qui legum
innovationem et regnorum mutationem efficiunt. In secundo trac-
tatu ostenditur quomodo indicandum est ex coniunctionibus magnis
planetarum super statu illorum qui regna diriguntur et quomodo se in
regnorum dispositione habebunt. In tercio tractatu determinatur quid
significet coniunctio planetarum quolibet anno sive de bono sive malo
mortalibus hic in mundo. In quarto tractatu ostenditur quid
significent duodecim signa zodiaci in revolutionibus annorum mundi.
In quinto tractatu Albumazar significationem septem planetarum de-
monstrat cum alicuius configurationis celestis sunt domini et
significatores. In sexto tractatu ostenditur quid accidit singulariter
in diverso statu rerum in hoc mundo ex planetarum testimonio.
In septimo tractatu Albumazar pronosticat accidentia rerum
in hoc mundo ex diversis planetarum coniunctionibus. In octavo et
ultimo tractatu ostendit de perfectionibus coniunctionum magnarum et aliarum.
In primo tractatu generaliter Albumazar ostendit quomodo
ex coniunctione Saturni et Iovis indicatur adventus horum
qui novas sectas et leges inducunt. Utrumque diu talis secta do-
minationem habebit quisque status eorum qui tales sectas pro-
fitentur. Est quoque intentio Albumazar in litera ista individua par-
ticularia hoc est planete superiores quorum orbes rotundi sunt
in modum circulorum ordinati significationem habent ratione suo-
rum motuum super res hic in mundo. Ex diversa enim coniunc-
tione planetarum superiorum adinvicem diversitas effectuum
evenit in hoc mundo. Unde et Aristoteles in libello de na-
turis elementorum inquit propter coniunctionem Saturni et Iovis
in principio Arietis regna facta sunt vacua. Cuius causa
inferius dicetur et probabitur. Rationem autem huius signi-
ficationis ostendit Petrus Camerarensis tractatu de concordia as-
trologie et theologie veritatis. Motus enim planetarum su-
periorum sunt tardi et eorum coniunctio diu perseverat. Et
per consequens res mirabiles et magnas in hoc mundo efficiunt
inferiori. Omnia enim accidentia in mundo magna a principio
mundi usque ad nostra tempora peracta. Ut idem Cameracen-
sis deducit voluntate divina et ordinatione ex coniunctionibus
stellarum magnis radicem et habent et originem. Unde
includit nihil magnum in hoc mundo evenit nisi prius in celesti
circulo sit presignatum

Sequitur textus

Questio mota per venerandum patrem magistrum Valenti-
num de Ilkusch utriusque iuris doctorem Canonicum Crac.
universitatis nostre rectorem et vicecancellarium dignissimum pro-
motorem quoque meum et patronum prestantissimum sub hoc tenore
verborum in modum est proposita

**De stellarum et planetarum configurationibus
celestes varie anno salutis Millesimo
quinquagentesimo tercio et quarto venturo re-
rum mirabilium adventum Sectarum et le-
gum permutaciones Regnorum vicissitudines
Aquarum et riverorum inundationes Gwer-
re et contradictionis metum diversimode morta-
lium statum in mundo inferiori ut Albuma-
zar voluit efficiant et causent**

Pro cuius quidem questionis veritatis et falsitatis
evidencia Reverenda dominacio vestra doctor egregie partis
Arguebat ad utramque Reverende itaque paternitatis vestre
argumentationibus dimissis benede dignitati vestre respon-
siurus Questionem propositam in duos intitulum distinguere ar-
ticulos Primus articulus generaliter continebit quomodo
stellarum et planetarum coniunctiones et configurationes magne re-
rum mirabilium adventum prophetarum novorum qui sectas
et leges permutant sint significative Continebit etiam hic
articulus quomodo post coniunctionem stellarum superiorum
Saturni et Iovis precipue regnorum vicissitudines regni
quoque domina mutata sint et variata docebit etiam hic ar-
ticulus quomodo post coniunctionem magnas diversis hominum
in membris novis moribus presignat status Articulus
autem secundus distincte continebit quid illa Iovis et Saturni
in decimonono gradu Cancri decima die Iunii Anno
domini Millesimo quinquagentesimo quarto ventura pre-
signare habet quidque in hoc mundo de novo hominum
statu et regnorum permutacionibus ut priscorum re-
fatur sententia efficiet et induret Continebit et hic ar-
ticulus quid coniunctio Iovis et Martis Anno domini
Millesimo quinquagentesimo tercio octava die octobris
quid eadem anno Saturni et Martis ambarum infortuna-
rum in signo Cancri vigesima quinta die octobris que
est coniunctio earum media mortalibus adducit Cum

ctiam planetarum excepto marte et venere vigesima prima
Junij in signis aquaticis Anno 1 7 0 4 presentia quid
inundationibus aquarum et imbrium referemus efficiet hic arti-
culus docebit In horum autem articulorum decisione antiquo-
rum sapientum sequar sententias qui de una generatio-
ne in alteram secutati sunt stellarum naturales significationes
In primis tamen magni Albumazar Halihabenragel Mes-
sahalla Halihabenrudian adducta testimonia petri Came-
racensis singulares experientias in eo tractatu qui
est de concordia astrologice et theologice veritatis non negli-
gam narrare doctrinas

Quantum itaque ad articulum primum quia in titulo questionis
dicitur stellarum et planetarum consignationes celestes varie noto
primo secundum intentionem petri Cameracensis Jupiter planeta legum
et sectarum principalis est significator et iuxta aliorum pla-
netarum ad Jovem applicationem varie secte sunt exorte. Unde
et idem Cameracensis scribit post naturalem legem prime maioris co-
niunctionis Jupiter saturno domino quingentesimo domino coniunctionis
existente. Judaica significabatur fides et secta sicut enim Sa-
turnus frigidus siccus melancolicus super omnes pla-
netas altior et nulli applicans sed omni applicationem susci-
piens. sic et secta Judaica nullam aliam profitetur fidem
est quod gens Judaica ratione sui significatoris saturni melan-
colica amara et pertinax dure cervicis. infecta obscuri
aspectu plumbeique coloris. et sicut saturnus ceteris pla-
netis est tardior. sic hec Judaica secta in lege sua est contracta
et saturnus omnium planetarum primus est. sic Judaica religio prima
omnium existit. et quemadmodum saturnus diem sabbati appropriatum
habet. sic gens Judaica diem sabbati celebrare et magnum habet
Gens denique Judaica propter saturnum qui planeta est prophetie
et scientie futurorum prophetarum habuit pluralitatem et eorum
qui tunica dicuntur nominum multitudinem pontificum. denique Ro-
manus ad designandum quod salus ex Judeis sit et quod hec secta
prima omnium existat metallo saturni quod est plumbum suas conficit
bullas Et scripta hec Cameracensis

Deinde in quinta coniunctione magna Saturni et Jovis sequente in qua
mars principalis fuit secte surrexerunt caldeorum sua cum igne
exibens sacrificia eo quod mars dominus et planeta existat ignis

Tertia deinde secta est coniunctio magna Saturni et Jovis sole
domino coniunctionis existente qui princeps est planetarum secta
surrexerit egiptiorum. inclinata celi stellas et planetas ado-
rans eosque pro deo colens

Quarta post hec coniunctio magna Saturni et Jovis in celo

apparuit In domo Iovis in signo piscium signo virginis ascen-
dente in quo mercurius dominatur. In cuius signi virginis fa-
cie prima et Indorum docet auctoritas. puella ascendit virgo im-
maculataque absque viri corruptione magnum prophetam esset ge-
nitura quod et Sibilla Tiburtina Rome Octaviano imperatori
in solari circulo virginem in brachio puerum tenentem premisit ho-
nore huius inquit honora adora ipse maior te est Religionis ca-
ste et veritatis designabat adventum quod nunc res domini nec domi-
inundo quoque intimavit

Quinta coniunctio magna inde sequuta in qua venus stella las-
cive domus optinuit sectam prenunciabat arabum que sectam macho-
metica primo instrepuit. machometumque illum damnatum prophetam
a deo missum affirmat maiorem Christo domino et moysi in auctoritate

Restat adhuc sexta magna coniunctio Saturni et Iovis facta in
dominio Lune. que sectam futuram falsitatis et mendacii prenunciat
adventumque novi prophete qui mendacii auctor et falsitatis erit. Hac
coniunctionem plurimi astrorum doctores et sapientes coniunctionem Sa-
turni et Iovis Anno salvatoris millesimo quinquagentesimo
quarto venturam super decimonono gradu signi cancri. affirmant
cuius sententie fuit ille vir clarissimus Ioannes de Lubeck in
tractatu quodam quem ad dominum serenissimumque augustum Fredericum
imperatorem Romanorumque regem (cuius memoria sit in
pace) conscripsit cuius sententias et mentem inferius adno-
tavi quid de hac Saturni et Iovis coniunctione voluit et intellexit

Notandum secundo pro huius articuli primi
decisione recepta petri Cameracensis sententia in tractatu de
concordia astrologice et theologice veritatis. rerum experientia rec-
tissima docuit quod post coniunctiones magnas planetarum maxime
tamen Saturni et Iovis res mirabiles et magne in hoc mundo
evenerunt et incipit in primis de coniunctione illa magna Satur-
ni Saturni et Iovis in quatuordecimo gradu cancri. que pre-
cessit diluvium Noe dicentibus septuaginta novem annis Roma-
nis cum hec coniunctio Saturni et Iovis super decimonono gra-
du cancri ventura fere per omnia similis et conformis apparuit
Subiungit Cameracensis non est estimandum quod hec coniunctio Satur-
ni et Iovis diluvium precedens causa fuit diluvii Diluvium enim
hoc propter malicias et peccata hominum factum esse sacre tradunt lit-
tere Licet quia nihil mali in hoc mundo evenit nisi habeat testimo-
nium ex celo Est enim celum velut quidam liber manu dei scri-
ptus in quo stellas velut tamquam quasdam literas. In celo itaque
et stellis leguntur futura naturaliter evenienda. Licet enim
diluvium non fuit per revelationem propheticam, tamen probabiliter vide-
tur quod aliqua constellatio celestis illud futurum diluvium presigna-
verit Unde et quod propheta dixit katharacte celi aperte sunt et
pluit super terram quadraginta diebus et quadraginta no-
ctibus per katharactas celi ut Cameracensis scribit has

partes celi intelligit que sunt genitiue pluviarum et inun-
dationum aquarum Ut ex signis celi sunt signa aquatica
ut cancer scorpio pisces Ex constellationibus orion et pliades
Ex planetis mars venus et luna Katharacte itaque aperte
intelliguntur cum cause celestes ad pluvias cooperantes
nutu et voluntate creatoris laxate sunt et confortate Co-
niunctionum autem maiorum effectus Cameracensis late describit
Et maxime coniunctionis saturni et iovis Anno xpi octin-
gentesimo quadragesimo septimo octavo die Iunii presertim
in meridie Circa enim hec tempora cometa apparuit ter- Cometa
ribilis unde et imperator Ludovicus primus attentius ab
eius astrologo Eginardo est cunctatus, a signis celi nolite time-
re que gens timet. et devotus imperator ait timere illud
debemus qui nostri et huius sideris est conditor eiusque tene-
mur laudare clementiam qui nostram inertiam talibus pro-
digiis dignatus est admonere Plaga tunc terribilis toti
Italie advenit Roma tunc capitur a Sarracenis, tunc
terre motus, magne civitates in Gallia celesti cremantur ig-
ne. Hiis temporibus publice demon apparuit domos incen- Ann... Appa...
dit, sacerdotes lapidabat qui aquam benedictam conferebant
Sequentis coniunctionis iovis et saturni idem Cameracen-
sis effectus describit que fuit tertio anno domini Millesi-
mum tricentesimum octuagesimum quintum in cancro Iudei
in tota alamania combusti sunt qui puteos et fontes into-
xicaverant et soli dominaverunt. Globus igneus maximus
ex celo venit edificiorum ruinas faciens et incensionem
Scisma pessimum in ecclesia oritur quod usque ad tempora Si-
gismundi durabat qui desolate ecclesie sua mirabili sapi-
entia et providentia succurreret unionem in ea faciens que
quadraginta annis in scismate et divisione fuit Contra
turcos novem bella strenua gessit et triumphator glorio-
sus evasit. plurima narrat Cameracensis mirabilia
que hanc coniunctionem saturni et iovis sunt sequuta sed
hec ad presens sufficiant

Cum itaque coniunctiones saturni et iovis Anno salvato-
ris Millesimo quingentesimo quarto in decimonono gra-
du cancri venture quid mortalibus significat, iuxta pris-
corum sapientum traditionem brevius ut possum describam
quid vero de hac coniunctione ... ille doctissimus Iohannes
magister de Lubek Frederico imperatori predixit addendum
Significat enim Messahalla in libro duodecim capitulorum
capitulo nono Res magne et mirabiles ex coniunctione
planetarum accidunt superiorum. propter motus eorum
tarditatem Significant enim statuta sectas novas innova-
tiones legum et morum regnorum vicissitudines
enim in signis coniuncte fuerunt arietis signat

aeris lenitatem tunc sterilitatem et ventorum flatum rabidum
et terribilem qui edificia destruit naves submergit destructionem
seminum et frugum desolationem Cum eorum coniunctio in signis
aquaticis fuerit erit multitudo pluviarum et humiditatis
augmentum Navigia mersura erunt morientur pisces corrum-
petur erunt aque et diluvia multa Cum eorum coniunctio in
signis igneis fuerit erit siccitas nimia erunt tumores ig-
nis et incendia Cum in signis terreis eorum conventus fu-
erit erit nocumentum in frugibus terre semina deficient
et carestia apparebit Hec ille inquit Leopoldus in sua summa
reguntur conmutationes inundationes aquarum tunc sterilitas et
accidentia magna que in hoc mundo contingunt a stellarum
magnarum que sunt configurationibus et testimoniis magni
enim effectus a magnis causis significantur et sunt universaliora
enim et fortiora trahunt ad se minora Ut itaque radices acciden-
cium in annis futuris et cause recte distincteque cognoscantur
constellationes celi anno Millesimo quinquagentesimo ter-
cio enarrare institui Quinta die aprilis anni eiusdem Sa-
turnus signum Cancri ingredietur Quinta die Julii
Jupiter Cancrum occupabit Sexta die Septembris Mars si-
gnum Cancri intrabit Octava die octobris coniunctio Jovis
et Martis super quintodecimo quatuordecimo grado Cancri erit
quibus aspectus Mercurii et Jovis similiter quoque Martis
et Mercurii eodem die erit vicesimaquinta die octobris
coniunctio Saturni et Martis ambarum infortunatarum erit in
eorum detrimento et infortunio in decimonono grado Cancri
Anno vero sequenti decima die Junii coniunctio Saturni et
Jovis in decimonono Cancri eveniet erit fere in Junio
eiusdem anni omnium planetarum in signo Cancri conventio
et applicationes stellarum erunt que diversum rerum hic in mundo
efficient iuxta priscorum sapientum experientias et doctrinas
Istis itaque cautelis notabilibus hic cautelis est conclusio
prima ad ambos articulos

Conclusio prima

Omnium rerum in hoc mundo status va-
rius omnique viventium periculum et sa-
lus a celestibus stellarum et planetarum
dependet corporibus

Veritas huius conclusionis est de mente et sen-
tentia domini Halihabenragel parte octava libri sui comple-
ti ubi probat quomodo status rerum est ex diversis stel-
larum dominiis Cum enim in aliquo anno stelle bo-
ne dominantur felix status rerum est in mundo Cum
autem stelle infortune posse habuerint quod sue nature
est efficiunt unde recte Aristoteles dicit primo Metheo-

rorum. Necesse est mundum istum contiguum esse lacionibus superioribus ut eius virtus tota mundo gubernetur. Et ptolomeus ille astrorum sapiens verbo nono inquit: vultus huius seculi subditi sunt vultibus celestibus, ut serpens celestis draconis dominetur et drato celestis draconis imperium impo-
nat. Cum enim stelle male signa alicuius regni aut civitatis impediunt mala tristitie ampietates infortunia contentiones et incendia plurima populo illius eveniunt. Unde et experientia docuit in marte ultima faciem arietis occupat terre Cracoviensis que polonia minor dicitur. Terror ignis et pericula polonie minori ex celo pugnat. Cum aut super signum arietis inhabitat omnia fortunata fe-
licia ibi eveniunt

Correlarium primum

Venus benevola minor fortuna et luna vaga huius anni habuit dominia. Veritas huius correlarii est ex fortitudine et potentia veneris in radice anni ubi in domo ipsa et angulo forti est reperta. Luna vero in decima hora revolutionis inventa sua facit opera

Correlarium secundum

Nam licet plurimi sentiunt astrologi in principiis veris astrorum indocti qui saturnum et martem stellas malivolas hoc anno sortiabunt habere potentias. Veritas huius correlarii patet ex intentione domini Albumazar in libro florum capitulo de domino anni eligendo quorum persuasiones propter tedium dimitto

Correlarium tertium

Falsa est plurimorum indocta opinio stellas celi et sidera nullius effectus esse in hoc mundo causas et signa. Veritas huius correlarii est de intentione augustini doctissimi quinto de civitate dei. Afflatus sidereum ad corpora referimus. Et quidemmo libro inquit dixit deus opera stellarum instituit ut eas per motus et influxus suos sinat et scriptura inquit fecit deus duo luminaria magna unum ut preesset diei et aliud nocti et subiungit stellas ut essent in signa dies et annos

Conclusio secunda

Constellationes planetarum altiorum varie anno salvatoris tertio et quinto venture iuxta priscorum sententias plurima in hoc mundo mortalibus pretignant pericula

Veritas huius conclusionis patet ex sententia domini albumazar in libro magnarum coniunctionum. Dicit enim sta-
tus rerum est in mundo cuius nature sint corum signi-
ficatores in celo

Correlarium primum

Europe regna latissima plurimum asia et Affrica harum coniunctionum non sentient incommoda, veritas huius correlarii patet quia pars europe septentrionalis et occidentalis subest signo cancri

Correlarium secundum

Regnum francie potens et preclarum infelicia plurima et pestilencias habebit signa patet correlarium quia luna in cancro regnum gubernat francie

Correlarium tercium

Caveat prussia, Norwegia et dacia regnaque maritima totaque Germania, Bassa harum coniunctionum influxus et malas, veritas correlarii patet ex cancro et luna

Correlarium quartum

Omnes mortales homines in suis genituris signum cancri in ascendente habentes, coniunctionum dictarum ne evadent pericula patet ascendens signum est significatorie quo infecto periclitatur vita

Correlarium quintum

Saturni et Martis coniunctio in cancro egritudines et gravitates pectorum pluriumque facit periodum patet correlarium quia regiones pectorum cancro diriguntur

Correlarium sextum

Omnia regna castra et opida cancro subiecta a constellacionum malarum influxu non erunt libera, veritas correlarii patet ex presencia Saturni et Martis in eodem signo

Conclusio 3a et responsalis

Altera Jovis et Saturni coniunctio Anno salvatoris Millesimoquingentesimoquarto in decimonono gradu cancri ventura annorum diversitatem bellorum metum pluviarum et ventorum inundacionibus fructuumque terre desolaciones ut albumazar voluit minatur et ostendit veritas conclusionis patet ex notabili tercio

Correlarium primum

Sperabit genus Judaica ex hac coniunctione prospera et commoda

Correlarium secundum

Nova secta, mendacium Novaque et maledicta et ficta religio coniunctionum Jovis et Saturni sequetur in hoc mundo patet quia iam quinque coniunctiones precesserunt diversas mutaciones in hoc mundo presignantes, adhuc futura est secta que erit ultima quam astrologi plurimi, hanc dicunt Jovis et Saturni coniunctionem

Correlarium tercium

Het Jovis et Saturni coniunctio, katholico generi erit prospera

Correlarium quartum

Homines profitentes sectam machometicam ex constellacione Jovis et Saturni habebunt commoda

Corem quintum

Reges et principes duces et qui Martis naturam participant racione huius coniunctionis statum meliorem sencient

Corem sextum

Spirituales et prelati ecclesie sacerdotes et pontifices maiores canonici doctores legum interpretes et iudices mali huius coniunctionis non sunt reperti

Corem septimum

Arcium doctores et philosophi astronomi et astrologi mercatores et pueri accidentibus presignatis non erunt liberi

Corem octavum

Puelle mulieres et vidue pregnantesque femine coniunctionis Saturni et Iovis infortunio occupabuntur misere

Corem nonum

Senes et decrepiti monachi et melancolici et qui a natura nigro habitu sunt vestiti racione Saturni infortunati debita persolvent periodi

Corem decimum

Commune vulgus et plebeius populus huius accidentis sen-tiet omnes

Corem undecim

Animalium pisces et animalia aquatica coniunctionis Saturni et Iovis sencient incomoda et ad comedendum non erunt sana

Corem duodecim

Inclitum regnum polonie armis et potencia strenuum incolum.
Dux polonie dominium huius actionis in parte senciet periculum

·Corem tredecim

Regia Cracoviensium civitas trigono igneo celitus gubernata tanquam mater polonie populis coniunctionis non erit carens

Corem quatuordecim

Regnum ungarie inclitum auro et vino ditissimum huius coniunctionis vim reperietur et incomoda

Corem quindecim

Regnum bohemorum strenua signo leonis gubernata huius mali non senciet damna nec pericula

Corem sedecim

Regnum mazovitarum sagax et provida racione Martis infortunati patietur adversa

Corem decimumseptimum

Ducatus slesie populus signo virginis gubernatus a significatione huius coniunctionis non erit carens

Corem decimumoctavum

Eclipsis et obscuratio lune integra anno coniunctionis Saturni et Iovis vicesimanona die februarii in signo virginis futura rerum mortalium damna designat et incomoda

Corollarium decimumnonum

Hec est generalis conclusio Saturni et Iovis in tanto coniuncto regnis et prelatis rebusque pluribus confusio occasio et causa erit in multis adversis et malis

Corollarium vigesimum et ultimum

Questionis huius prolixitas iuxta conclusionem et corellariorum notificanda est sententia. Et per hoc doctor egregie argumenta dignitatis vestre sunt soluta. Et hec sunt doctor prestantissime promotor noster dignissime iuxta questionis proposite materiam ex sententiis priorum breviter extracta secundum dignitatis vestre et aliorum virorum in scientia stellarum edoctorum informatione humanissima semper prehabita etc.

Epla [illegible] anno 1405

Domino Circumspecto ac viro magistro Henrico de
Novimaio tam in medicina quam in astronomia necnon
astrologia sacris ac liberis eruditissimo ac multum experto: Frater
Bartholomeus frater Carthusiensium clericorum minimus
pro amarum salute preciosum filii dei redemptoris sanguinem
indefesse laborare vel accepius beatissime trinitati toti que
curie celesti quod potest afferre Venerabilis magister et doctor
egregie, indigeo in causa ardua et pregnanti, multorum
ac saluti convenienti/corporali presencia. pie fraternitatis.
Supplico igitur humilime et instancia quo possum intimis
visceribus invito profundissime illius humilitatis sub cuius
hora nativitatis cantantes parvulum invitabant angeli
pastoribus Gloria in excelsis deo et in terra pax hominibus
bone voluntatis in cuius nimium paupercula nativitate
tanta innotuit bone voluntatis a deo gratia temporibus sicque
precia humilitas, quanta est in divinitate magestas. Quatinus
ritu quo poteritis navigio ad me pauperculum venire
dignemini assumendo vobiscum virum quem sciveritis
deum timentem et in theologia vel iure canonico
magistrum fore creatum sive religiosum sive secularem. Grato
enim vultu et hilari leto ac corde pius pater prior in
vos recipiet ac corpori necessaria libenter ministrari
faciet et premium inde magnum apud deum indubitanter
habebitis Quare si presentatum vobis fuerit ab aliquo
serpente cui hoc displicebit aliquod impedimentum sic
certissima experiencia didici ista displicere sibi qui ob
prefatam causam aliqs incredibiles soli deo notas et
michi expertas tribulaciones aliquando per se nunc
vero per interposita organa suscitavit. fortiter resistite
ac gemente et adiutorium sancte sue sponse vobis
haut dubium aderit Sed forsitan vestra inclinabitur
prudens vir ad hec exequenda Si saltem in parte
detecta fuerit vobis causa prenominata Quia igitur

2

ut breviter pstringam. Scire eligneim Rex quadi
novam glozam super apocalipsim septem ultima
capitula a magistro Joanne de Viterbio anno dni
1480 editam et sequenti anno sex vicibus colonie
impressam iam quasi ubique pvulgatam vidi et ple-
gi cuius glosse fundamentum in hoc precipue consistit
quod ipse Machometus in persona vera antixus fuerit
et quia iam dudum mortuus, antixus non sit in ppa
psona venturus, dicit quod quem deus misit et illuminavit
eum in hoc ut ista duo applicata regibus quod et princi-
pibus scriberet et intimaret, probans hec ita stultis-
sime callide et astute et tam per textum apocalipsis
quam per sacras litteras et astrorum leges. quod vix potest
deprehendere ullam falsitatem aut deceptionem illu-
cate. Sed revera sub dulci magne promissionis eloquio
auro licet alchimistico colorato, latet venenum letale
et dogma mortiferum cunctis omnibus xpianis fugiendum et
detestandum, quamvis et verbis sole liber dei filijs sapp
si vero ipse catholicus sit dubito. Sed ipsius instinctu a
et suggestione predictam glozam esse confectam nullatenus
ambigo. Quod sit probo occasione itaque pfate
gloze. inrepi libros. tam sctorum alme matris ecclesie doc-
torum quam pphetias per ppromissionem de antixo
certo et deo dignis personis olim revelatas et
ab ecclia dei autenticatas et approbatas Sed et certis
verorum et famatorum astronomorum astrologorum quoque
scripta diversa percurrere revolvere inspicere et tacitam
aciem mentis in quibusdam defigere et inveni
Triplici via videlicet prophetie sacre
scripture et via veritatis astrologie.
Antixum in ppa psona adhuc venturum
et in brevi revelandum et regnaturum ita quod per scripta
doctorum et signa multiplicia de eius adventu data
et per quasdam pphecias vestri dei adiutorio eum in brevi
venturum Sed ad tempus per certum pingere non valui

destinatum nisi per scripta astrologorum et suffragatores
astrorum Primo itaque considerans conjunc-
tionem illam trium superiorum planetarum
que erit anno xpi 1403 in medio
Cancri an quorum tamen conjunctionem agregatio(?)
non sine legem Sanorum(?) ter nulla conjungetur et
apparebit tunc Cometa terribilissima habens corpus
a saturno et per consequens erit malum occultum et cauda
a Marte et ideo erit malum apertum qui ob id portabit
sanguinis effusionem validissimam Ita quod erunt
propter conjunctionem quibus venerint conjunctiones(?) quodcumque(?)
status aut etatis fuerit naturaliter vulnerabitur ad
effundendum sanguinem et enim hec portabit destructionem
sectarum climatum et regnorum persecutoria et in-
novationem rerum maximam | et oppressionem et desolationem
| Tunc tunc fiunt filie in diem hec miserie et tempestate(?)
bitur quod dixit salvator Mathei xxiiij ve
pregnantibus etc. et illud erit tunc tribulacio qualis
qualis non fuit ab initio etc. | Cum autem proximo
conjunctio trium superiorum pla[netarum] | que vix xx diebus solet
durare vel in una facie vel termino mutationes
sectarum et regnorum nec non rerum climatum destructiones
sanguinis quod effusionem que antea tempus copiosa
erit tunc antea experientia consuevit suffragari
tanto magis ista prefata conjunctio hec portabit que
per septem menses in una facie ut primo producit
et hoc est quod Ezechiel xxxviii° de antichristo
dicit in novissimis diebus eris et adducam te super
terram meam ut sciant gentes me cum tunc portabit
furor in orbis rerum O Gog etc. tu ergo ille es de
quo locutus sum in diebus antiquis in manu servorum
meorum prophetarum Israel et erit in die adventus Gog
antea(?) in ipsa persona sicut littera et alios reputo(?)
... ded

terremotus magna super terram et commovebuntur a facie
mea pisces maris et volucres celi cunctique homines
qui sunt super faciem terre et subvertentur montes
et cadent sepes et omnis murus in terra corruet
et gladius uniuscuiusque in fratrem suum dirigetur

Hec Ezechiel xxxiii

His igitur et multiplicibus signis de adventu
et revelacione antichristi a sanctis de adventu et re-
velacione antichristi a sanctis patribus nobis in scripturis
relictis diligenter consideratis pro indubitato et salvo
semper meliori iudicio ab eo quod vera antichristi
preparato anno 1403 et revelanda in ipsa
certa persona vel iniqua mente regnaturus

Ad inveniendum autem eius ortum et nativitatem
reflexi oculos mentis ad illum cometam qui apparuit
anno domini 1402 in principio Januarii et inspexi quod
ille cometa corpore principali habuit a venere et
caudam a marte propter quod lasciviam aptam et mercan-
ciandam ob status utriusque sexus coleram quoque et furorem
mentis in hominibus sensualitatem suam sequentibus quantum
in dies augmentaret constellacio illa et ille cometa con-
predicta ostendebat lasciviam solito amplius manifeste per
signa et opera debere apparere cum valida sanguinis
effusione et cum motu suo qui vagus fuit et instabilis
dirigens caudam suam versus aquilonem significavit ostendebat
determinacionem multorum regnorum desolacionem et eorum maxi-
mam destructionem Cum autem iuxta signum perambulavit
super signorum geminorum arcum tendendo radios
suos contra medium celi directum in quo signo tunc fuit
caput draconis et signum tauri et arietis signum
igneum cum constellacione ... xiiii est constituta que fuit
annos ... de natura martis et veneris. et
et sub marte sub dicto ariete et causa cuius certe
perduxit caudam suam piscium versus babiloniam
cum esset super circa lineam equinoctialem et
quod multos vocabatur et significabat ...
... in mente antiquorum ... bene in

malum venisse(?) Gomm et illum iam fore natum 25
qui veteres leges iam velit mutare in novas leges
et statuta nova adducere et sic multa dampna
prophetia illum adesse qui maiorum et superiorum rapt
respexerit
Ab hoc igitur anno 1212 tendendo usque ad
sepe dictum anni 1403 quo dixi ipsum in propria
persona revelandum et regnaturum clare invenies
qui erit XCI unius annorum
presentis inclinatio quod pauci nisi deum timentes et veri
credituri huius fidem adhibebunt Compendiose autem hec
mala que quolibet anno fere eveniunt Qualiter sit
cottidiana quadam animi experientia omnis homo hoc
dicere poterit. Exigentibus enim cecitati et obstinati hoc meretricissima
toto mundo iam imminentia adversa sic prudenter ac salubriter
preparant ne impulsi vir evertant. Et fidem catho-
licam iam iamque in proximo rapidissime impugnandam
discernent tum pluribus miseriis et tribulacionibus et
naliter puniendi ad inferna descendant qualiter cunctos
consilium humanum et debita remedia que alibi respi
cum emendatione vite et implorationem dominum auxilium possit eciam
tam influentia morum contra influentias et facta doctrina in presenti
assistentia quod antiquitus ab hiis fratribus optime removerentur
impediri non quod ne veniat sed ne noceant
Primo igitur dico quod quantum ad influentiam celi non est
alienum in XC annis Expectandum quod bona pollicita
ipsi Cristi sicut id Ysaie vaticinium Annunciabitur
puer contra senem et ignobilis contra nobilem Ideo dico
quod sicut omnia elementa adventum sui genitoris congratula
tiones terre mobilis leta reddebant Ita nunc super
adventum revelacionis et regiminis destructorum mundi et singulorum
scelerum incipient contraria unusquisque contra impedant elementa et
aqua ostendet per crebras inundationes et plus solito
naufragia. Terra per diminuciones frumentorum inhabitantes quoque
eam per avaritia crebrescentia per tamen volgi quasi cetera dis
sensiones detractiones sectas quod iam diffamationes fraudes
dolos in iusticias invidia adhuc mutua preferencias per
novas vestium adinventiones innovationes volgi hoc suos

vectores et riveras rupas novarent dortinarum productos et
per alia disturbia valida multa que preta et sic in adducto
ei in carnem totus mundus in longo tempus fuit pacata et
ferme tranquilla. Ita in adducto anno et precipue paulo:
an tempora ventilarentur et daretur sui vniusque orbe et terminus:
eo turbans et valde mestus erit impetus dictum Scripsi
Job et facies eius i. angeli precedet egestas atque hec eicere
decidebit per eius intemperiem et per habundanciam plenarum. Quod
vero ea evenient aliqui mirum coruscantes nomina et terri-
bilia pulmina sunt eius ventilacionis et regnis multarum
rerum destructiva. Planete vel hec altercabuntur. Con quarum
repugnanciam sepe videbuntur. Et repugnancia nubium in
aere. Ita de gerundo lunarum diminucionis. Et in illis
Zeigrel mensis ergo quod dux absentavi facta super
· i · anticum anima lunaria vel. Vnde in lamina planetarum
lacrimia et turpitudinis in omni statu et specie augmentabit
Ita ut sic fuit verecundia comedentes et aut pudore
sic quodam modo voluptatem et actum in unde carnis complebit.
bunt. Alius vero furore mixte. Et ita dum angustias
habitantes et cunctas verecundia varias tribulaciones cordis
et homo magis febres pestilentias diversas infirmitates tunc
victualium penuria seu dudum habitantes causabit sic
vergentibus fortis hominis et iusto dei iudicio mirum permittens
legibus hominis premia malis vero supplicia frequens per
annos multos tibi et distenta et conspirata semper nasci gene-
rosis hominum post vereminuentem verbis minimis malum
involvi manebit qui dum hominum et singulorum cogita.
tionis esse minimi sincerissimas operationes corundens atque
medulla radicum intencionum. Vnde pro facta pullulat
districtissima sui lucis claritatis absconditus intellexit et
diminuit et videt ut reddat vnicuique meritum
suum secundum opera sua sive antiqua cordis medulla
magis consiliarii sapientia ita mota per totum ordinat
et hic nisi inducet vindicta super impios ad hec nichil
properet eos. Sic scriptum est: Armavit deus creaturam ad

vlterum vincerit et vnum pugnabit per toto orbe terrarum
hic insensatos. Unde beatus Gregorius XXI° moralium
super Job sicut regnare facit hominem ypocritam propter
peccata populi, in eo quod ei dat quod regere fas homines tr-
actat, ypocritam vnum ypocritam caput autem designari
seductor quippe ille iustum se fore simulabit ad iniquitatem
trahat. Sed propter peccata ipsi regere permittitur qui hec
viuunt, qui illorum regimini predonantur. Sicut digni sunt
domus domini propter peccata committuntur eiusque fere subiectionibus con-
giunt ergo et ypocritam autem super impios reget non
re in ecclesia videlicet sed ex culpa parentum secundum Gregorium
Sexto demum dico quod post [illegible] preceptum palam
que licet non sit specialis ab hoc anno domini 1286 con-
tinuis annis usque ad annum sui regiminis contingit aliquid
magnum malum et accidens euenit suos quod illis sit
contingat semitasum Sexto ipse anno non de capite
ipso sed de suppositis septem et anno domini 1290(?)
1290 incepit Conradus magnus qui vniuersali
sed in terra tamen propter sue in anno domini 1292
maxime vigebunt sicut tunc post hoc apparebit cum terra
horribilis quasi ira celestis cunctorum hominum ad dei [illegible]
dicam et ipsum timeant et vitam suam corrigant
1400 sem surgit inuicibilis vulgus contra nobiles et rectores
suos et repellet eos in pluribus locis et videbitur ho-
mines magna in terra dei cetera/(ce)lera statim et illo tempore
quintum capio sola doctrina antiqui sub colore sanctitatis
seminari incipiet anno videlicet 1296 cum autem
rectores repulerit ducis/dux ipsius tunc repellet et
turbabit religiosos et clericos tunc ecclesie peribit
prudencia et consilium post quod medicos eius molle
auditu infundentur antiqui venenum et rectur [illegible]
puer et consilio demendatus dux regebit ipsius usque
ad annum domini 1403 quo reuelabitur autem impium
caput ita quod virginibus demptis separatos et reseruatos
regebit qui super omnes superbie et luxurie necnon auaricie

filios ecclesie mortis et ideo in principio illius anni appare-
bit tercius cometa ille pauca terribilissi-
tamque Romani regni et ab impiis gentili in primo duabus
citacionibus citatos penitenciam per quod super impios contenda
extat sententia diffinitiva Et quamvis lento gradu ad illam prolonga-
dam divina iusticia procedat licet tarditatem nimia gravita-
te recompensabit nunc inefabiles dei illa puericia nimia quia
dat providens tempus sua cognoscendi confitendi et emendandi
peccata Ideo quisque illam pre... omnibus bene voluit
adhuc prestabit spacium ut fugiat a facie arcus sen
illius divine sive iusticiam non imitandi fit sicut contendit
super antichristum et ciuitatem eius terrorem sibi quod per orbem ad-
herentes universum Quare anno domini 1406 iam co-
meta ex parte conspectantibus apparebit Romani tuticium
Angeli et fulminatorum totius exercitus sui necnon
exercitum totius sive dispositus totius iusticie nostrum super
impios extabit Et cum hec iam venientem verorum
verorum astrologorum secundum Gabriel quod per annos supe-
qui non sunt inferri gladio paulo post mortis Angeli
quia infestabit dominus Iesus spiritu oris sui peri-
bunt fame et peste in universo mundo prout idem Eze-
chiel xxxviii dicit Iudicabo eum peste et sanguine
et imbre vehementi etc. et soli sunt preelectiniati
ad vitam iuxta prophetia Danielis superstites remanebunt
quibus iuxta Christi sermonem fiet unus pastor et unum
ovile et secundum apostolum tunc intrabit multitudo gentium
ad fidem per orbem universum et ad Romanos xi ad hoc tunc
unusquisque ac fide formata in Christum credens salvos fiet
Tunc quod vaticinabitur illud non levabit ulterius gens
contra gentem gladium Ysaias etc. Et conflabunt gladios
suos in vomeres et lanceas in falces et ideo psalmista
venite et videte opera domini que posuit prodigia super
terram auferens bella usque ad fines terre arcum conteret
et confringet arma et scuta comburet igni Dicit idem Eze-
chiel xxxix Ecce venit in proximo Romano ...

scilicet nunc et videte quia ego sum verus christus
Jesus deus exaltabor in gentibus hoc modo
predicto et exaltabor in terra scilicet communiter atque
illud Psalmi et posteriora dorsi eius scilicet columbe
id est ecclesie katholice pars ultima erit in pal-
lore auri id est in sinceritate caritatis dei et Ezechiel
et sicut illud expectat illud augustinus in nono capitulo XX
libro de civitate dei dicens Quid ita videbitur quo
magno antichristi malo tam diu vexata fuerit Quapropter
deus tamen suo implebitur quod in persona christi
XXXVIII et psalmus dicit et pauca gloriam in gentibus et videbunt
omnes gentes iudicium meum quod fecerim et id est tunc ceteris
omnes gentes remanentes videbunt in hoc
posteriores omnes gentes remanentes videbunt in hoc
mea potestate ad gloriosam et sciet domus israel id est plures
christianos quia ego dominus deus vester | scilicet per spiritualem predicatorum
a die illa et deinceps Ultima pars mortis antichristi non
habebit revelationem Sciencia dei nisi quod illud tempus
quo vivorum iudicio dei hores solum erit Sicut
in diluvium commedentes et bibentes et improviso tradi-
tos et ut Mathei XXIIII hoc est in persona parte
et sensualitate gravia et gravibus absque invictaque se:
ruentes Unde tunc magis dictum Quapropter octo
mi persona palliatam Quoniam apparebit deus
ad tempus iudicaturus quo vivos homines indictorum
eius absolutos ferunt solo comprehensive maculatos et hac
illa hora et illa die quod nulla creatura nisi
sola Trinitas beatissima poterit comprehendere
separare et investigari Vere vere quod inevitabile
futurum est necesse est semel venire ideo quod argumenta
scilicet per instanciam in tertiam quinti articulorum que super
hac mea admiratione Vestre fidelis exponere ac favorabiliter
Vestre appellari vel sunt soluta ut fauci solum putant
Vestre illis que non ad longum sunt posita | hac imponitur
brevitur et summatim tacta causa prolibata ob quam vos
favorabiliter rogo ad me quantocius venire quod coram

gñt respirit an nil debemã pterre Scribit
namqz Aristoteles in Epla Ñue secre-
torũ ad ralo de Rege probitate et prouid-
entia multum gfert futura pscire qma melius
declinantur et qma pñt homines qui futura ma-
la previderint, diuina clementia deprecari ora-
tionibus precibus deuotionibus Ieiuniis Vacciniis
Elemosinis ac multis aliis bonis de grũss mãt
uenia implorare et de erantibus fare Ñma nil
verisilr est et quiqz deus ciptens audit qđ
formidat et trepidat hec ille gentilis Arles
Itaqz cum quidam que non expedit gũitati adgr
sare ut possite zm illuminatum astro (non dubium)
in astronomia et astrologica intellectu verũ et pchu
non mediocriter exercitatum protatum tractatum de hoc
ad vim videre atqz plegere et alia quae scribere non ex-
pedit ab ore meo audire michi qz sentimentum verũ
sup hmõi intimare in aliquibz apibus amplectum plusqz
ad laud et honore Innocentissi agni dei domini nri
Iesu Cristi p hominibus quidẽ bone voluntatis .
sibi obtemperantibus ac precepta et doctrinas suas gua-
rdantibus ipm qz posse imitantibus pauperime nati
humilime et gtempnibilis xxx iii fere annis in hoc
sclo gũersati Laud qz amantissime vespiori cui
soli cum deo pre et sancto spũ ff singulariter
et iuste debet honor et reuerentia honor virtus
et gloria potẽa sapiẽa victoria Imperium laus
et gratiarum actio magnificẽa fortitudo iubilacio miraclu
singularitas et admiracio nomen fama et excellentia
cordiales oracionis sermo venerationis famulatus et
amorosa sibi adgressio inestimabilium secla seculorum
amen
Ex Roma Anno dnĩ 1486 viii die Ianuarii
Rescriptum Rome 1490 tpe Innocentii pape
octaui

Iter quo Coram tota Universitate
alma Cracoviensi disputata
in lectorio superiori anno 1401 in
licenciatura Magistrandorum

O Stelle caudate in

Signo Capricorni prima visio
anno Salvatore 1400 currente p-
acta rerum in hoc mundo varium statum
aquarum et morum mutacionis bellorum
metum ventorum flatum potentum et prin-
cipum infortunium terrarum et regnorum
depopulacionem mortalibus sit indi-
cativa et pestis
pro cuius questionis evidencia noto primo
secundum mentem Aristotelis in primo metheororum
Cometes generatur ex exalacione calida
sicca grossa pingwi viscosa cuius p-
ter mentem communium generalit a
Corporibus terrestribus inferioribus ad
supprema regionem aere ubi propter
vicinitatem ignis et disposicionem materie
inflamatur variatur autem Cometes
disposicione secundum materie elevate multitu-
dinem Ratum paro que generata et
incensa in modum stelle apparet pro
vero generalem que rare sunt et disperse

in modo crinium apparent se esse
sicut Camarakuss in tractatu
suo impressionum
Nota 20 Ordinem intelligendum
dixit albumasar Ceteros quod stel:
larum aggregacio nouem esse genera
Cometarum ut dicit Clarissimus Gui:
do Bonati in libro suarum revolucionum
ostendit primum prima vocatur
Veru horribiles et tremendas
aspectus de natura martis ad rubrum
inclinata colore primi qui apparuit
diminucionem fructuum terrarum et omnium que
de terra nascuntur sequuntur eciam calida:
tates rebelliones armorum strepitus et
bella surgentes gentes depopu:
laciones terrarum et regnorum desolaciones
facientes Secundus dicitur Sec
Scenaculum Colorem obscuri:
ori forma habens hic signat bella intestina
ciuium molestaciones et mala tra:
dicciones detenciones discordabunt viri
religiosi inter se sedebunt vna super
alium et sibi mutuo obprobria facient
inprudencia Tercius dicitur

Partica radium habens grossum
rum si inspicitur aperturis morientur
juvenes et sapientes diminuetur
sapientia et bonum et stulcia [illegible]
habundabit Quarta de Achilles
de complexione et natura veneris et
signat adventum hominum qui volunt
immutare leges antiquas et novas
facere sectas Quinta vocatur Auro:
ra sive matutina et est de natura
marte rubicunda fulgidior stellarum ceteris
et vigor et dignitatum Sextus
dicitur Argenteus habens radium
pulcerrimum admodum argenti purissimi
splendidior omnibus stellarum nocturna:
lium claritate excellens Septimus
vocatur Rosus vel rosa quia
dispositio inter colores auri vel argenti
similitudinem quasi capitis hominis ge:
rit similitudinem in quo faciei aspicitur
[illegible] romana [illegible] novi principes sunt
adventum qui novas leges instituet
et translacionem [illegible] de uno regno
in aliud faciet Octavus vocatur
niger Niger de natura saturni et
est significator rapine et terrore populi
principum et potentum sunt

Amore sociis qz deuocionis et virginis filios
a populo et vulgo adducit persecucionis
et tribulacionis et angustia significat de-
solacionem per gladium et ipse fuit Co-
metes qui Anno Salvatoris 1400
circa medium diem Marcii circa polum
arcticum girans plurimis gentibus
in Europa Satrapis et regibus
futura mala plurima mortalibus
voluntate divina significat et vicina
denunciat in signo Capricorni
cum saturnus et ponitur domus et
Martis eius exaltacionis apparuit
corpore et cauda crescenti rectiquo
Ultimo vero corpore minoratus et
radio et cauda ut premittitur in
signo Arietis disparuit Sic cum
gemino Saturni et Martis anno domini
1400 currente super Orientem in domus
Aquarii facta Martis super Saturnum
elevato huius Comete causa origi-
nalis fuit ut dicitur Sic tempore
opposita Saturni et Martis dominium in
hoc Cometa potestatem habuit erit in
signo Saturni ut Capricorno pro-
apparuit et in signo Martis ut

Marte ultimo disparuit Vltimum
et nomen Cometa Domus ascone
interpretatur. Nota 30 secundum intentionem
Sapientum diffinitio Cometarum cum
multe partes habet, primo cum signo
zodiaci in quo primo apparet et
oritur, et ab eo in quo ultimo de-
finit et resolvitur, cum colore ceteris
signalis quantitate, duratione et
eius cauda · malicia eius influxu
ab astrorum inferius pronosticatur. Tempus
autem quo eius effectus adveniet per
comparatione eius ad solem intelligitur
Si enim in Mane et matutino tempore
apparuerit citto eius accidens et mal
eveniet Si autem vespertino sic accidens
tardabit Generaliter cometarum
apparicio signat mala in
hoc mundo mortalibus Inquit enim
Ioannes de Lizano in quodam tra-
ctatulo in hec verba Octo fulgens
mala Cometa porcia signat ventos
sterilitas aqua peste dominatus
Rixa fit et tremor moritur dux
mutatio Regum Adiecta autem Come-
tarum ut albumasar in libro magnarum
coniunctionum tractatu 20 voluit

est de marte cum in hoc verba inquit
Stella ignita de marte in aere et
prodigia horribilia que in aere generant
de marte sunt Conclusio huius sit
ad primum articulum
Stelle Comate ante salvatorem
1400 regnante in signo cancri
prima visio regum mutacionem variam
in hoc mundo inferiori mortalibus
est minatiua vera prima probatur
per de ptolomeo rege egypti et
in centum verbis eius de centiloquio
et alii multi ut Joannes de lignano
in suo tractatu dicit et Cometarum
apparicio significat leges novas ut tempore
neronis tres Cometas in signo
piscium successive visos ibi ascribit
et tunc magna commutacio rei Rome
facta et in universo mundo legum
commutacio nova fides predicata per
petrum apostolum et ceteros apostolos multi
qui baptisati antiquas sectas et idolorum
cultum dimiserunt Anno etiam 1060
magna apparicio Comete in signo
geminorum cum anglia que est anglia

rapta Romanorum imperio sunt sbarta
q ille Corem primum
Saturnus et mars infortunata sidera
natiue germanie aduersa eius tarde
sunt cause et primordia veritatis eius
corem patet ex hiis que dicta sunt in
nota 2a 3a Corem secundum
Diuinus fere visus Cometa qui ap-
paruit modo veritatis eius Corem
patet ex prima eius visione in signo
capricorni et eius reuolucionem in
signo arietis Corem tertium
non dormiet qui vario cerebro
a mortalibus eius Comete nulla
sit significatio veritatis eius Corem
patet ex sententia omnium astrologorum
qui de una generatione in aliam
reperti sunt Cometarum apparitiones
multa infelicibus minari mala
Corem quartum
Priscorum progenitorum restant dogma-
ta Cometarum aduentum modo futura
minari mala Corem v.m
Vani intellectus ... sunt germanico
qui corpora celestium negant in hoc
modo ... Corem sextum
Europe reges et dominia plurima

Civitates castra et opida usque septentrio-
nis habitata quicunque habitantes subiec-
erunt mala

Textum septimum

Prima Europe domina a latitudine
[illegible] 80 graduum computata et longi-
tudine e. q. graduum scita tamen
quicunque senciet incommoda

Textum octavum

In omnibus regnis et territoriis que
cometa tamen radio attingit
quicunque subiecte corripientur malis

Textum nonum

In urbibus et civitatibus regis
et satrapiis in quibus castrorum [illegible]
domini optimus [illegible] [illegible]
[illegible] incommoda

Textum decimum

Omnes generaliter [illegible] in quorum geni-
ture signum Capricorni ascendit inco-
moda quicunque senciet tamen

Sequitur ad articulum 2m
Secundum Comete in signo Ca-
pricorni

prima visio anno 1400
[illegible] mortalibus regnis et [illegible]

Varijs qz rebus inest peritorum astro-
logorum sentencia euenire pronunciat. Cuius
sentencia placuit replicare. Unde
ille Albumasar in libro coniunctionum
in primis de generacione Comete secun-
dum scripta tractatus omnis Cometa
in signo Capricorni visa si fuerit
adueniet quibusdam regibus et potenti-
bus dampnum et periculum in eorum regi-
mine ampliatas erit et turbacio erit re-
nouacio legum et regni depopulabuntur
Barones de eorum terris erunt latrocinia
aperta depredaciones aque habundancia in
itineribus et inundaciones et multa dampna
contingerent populus de aquis Unde
ille Et ante apparicio Comete futura
et plurima mala presagit in libris
quos nos de lignano in quodam tra-
ctatulo de Cometa sic testatur
Tempore Vespasiani Cometes appa-
ruit Rome in signo leonis
contra Capitalium et igne concremati
et Titus autem Vespasiani filius Jerusalem
obsedit et urbem a fundamentis
subuertit populos que innumerabiles mortuorum
igne et gladio et fame consumpsit

Apparuit non longe ante Ierusalem desola:
tionem in assidentie supra Civitate
Ierusalem et constructionem et ipsa destruitur
tempore constantini imperatore Cometa appa:
ruit et constantinus sexagesimo sexto
etatis sue anno moritur Bellum durum
est preparatum tempore Iustiniani Cometa
visus est et ipse tempore quo disparuit moritur
tempore Gregorii pape Cometa visus
est et tempore sequenti ut anno domini 1106.
et mirabilia in mundo evenerunt
Robertus vicit ... Alexandrum impera:
torem constantinopolitanum Henricus quartus
paschalem papam cum tota Curia sua
cepit Honorius papa moritur Gregorius
nonus papa creatur orta est discordia
inter papam et Fredericum imperatorem magnum
scisma inde secutum Carestia in toto
fere mundo sequitur
Ut itaque presentis anni Cometis
significacio quid mortalibus indicat
quibus et Regnis comminatur paucissimis
brevissimis quam gratis verbis agnoscitur
et secundum Joannem damascenum volunt

Cometa est ignis in vidita

Arei ascensus / Verbum primum

Dure terrere Iudaica populacio propter
saturnina eius dominium in apparicione
huius Comete inscriptum in plurimas terras
spacio magno damnabitur infortunio

Verbum secundum

Hircanie ille principes spoliis
dominia vexabunt appetentes hoc
Marte eius domini rege hoc sigilli magno
felicitabuntur fortunio

Verbum tercium

Hispanorum populus regna Syro:
per vero suspectionem inhabitatas influ:
xu huius maligni sidere ve signa
celesti erit ignarus

Verbum quartum

Tartarorum rex et crudelis populus
dictus marte belliger et forte huius
signalis influxu ad rapinas et
predas avidus erit cupidus et
astutus. Verbum quintum

Veneciarum ampla domina rex
que civitas preclara huius comete
infortunia ex celesti senciet fata;

Verbum sextum

Russia terra fructifera saturno

et Capricorno sub hac signa Comete
malicia erit punita et infecta

Verbum vii

Lithwanie ducatus amplissimus Saturni
et Martis nunquam modo sub hac Comete rez-
dio amplitudine vacabitur et bello

Verbum octavo

Gente Moscovite provincie signo
Capricorni dedite sub hac signalis et p-
dum nunquam modum non evadent et periculum

Verbum nonum

Livonia terra extrema armis et bel-
lis edocta cum Marte tempore gaudebit
victoria. Verbum x.

Eciam illa provincia in vna Ce-
mitis gerebat comitiga tandem sub hac
non evadet pericula

Verbum undecim

Saturni et Martis anno sub sacro in 16
Thauri confectio Polonie Maiori non erit
auxilio Verbum xii

Terre Cracoviensis ambitus minore
Polonie sita in quo signo Comete
apparuit sub hac prodigii signatum non
carebit Verbum xiii

Vngaria illa dives et inclita

Jouis potencia gubernata pp^u eius
hec aut dominiu(m) q(uo)niam Comete cad:
det periculu(m) viii xiii
Bohemorum patria firmata signo leonis
fruita a periculo q(uo)niam signis erit libera
viiii xv
Mazovitarum Gens pendens et pre:
vida tum aquile q(uo)niam Comete respicit
dominia viii xvi
Slesitarum populus mi preest agrorum
ab q(uo)niam signalis periculum evadet semper
viiii xvii
Germanorum multe patrie imitatores
qz eorum magnus et suffragium comete
peste corrumpetur et morte
viii xviii
Austria et Bavaria vinaria et frumenta
q(uo)niam Comete fruentur uno modo
viii xix
A thanais fluvio qz ad Tartaros
usqz ad mare Sarmatica q(uo)niam
Comete defendetur plaga
viiii xx
A Regno Suecie usqz ad montes
Hungarie p(er) circuitum variorum hominum
gravant hec celeste prodigium

Verbum XXI

Per ducenta et sexaginta tria mili-
aria mota celi testimonia huius rete-
re sencientur incomoda

Verbum XXII

Durabit huius prodii tempus et malicia
per Saturni et Martis tarda responsa
adhuc per omnia anni tempora

Verbum XXIII

Bones oves et cornuta pecora
a malignitate huius signalis non
erunt vacua

Verbum XXIIII

Nobiles reges principes infortunati
huius sidere erunt iustos

Verbum XXV

Homines marnales et amor cupidi et
ridiculi a malo huius cauere erunt
securi

Verbum XXVI

Religiosi et devoti astronomi et theologi
et homines sacrum magis dolore a via
vespiri erunt huius sidere influxu pri-
vati

Verbum XXVII

Status pontificum et judicum imperatorum po-
tentium doctorum cum hominis sui domini
huius sidere cauendi non sencient incomoda

Verbum xxviij

puelle mulieres virgines spes qz
feminini generis huius comete erunt
repertes Verbum xxix

Siglis parte astronomi studentes
astronomi ... a malo huius prodigii
erunt fructi

Verbum xxx

Communis status populi in huius
stelle significacionem maximum senciet
incomodum

Verbum finale

Et ultimum huius stelle laudabile
visio ... fere Europe terribile
est prodigium

II